

THE BIBLE AS TRUTH

کیوں ہے اس میں بھٹے وچ شردے تے آں ہر بھٹے دے طور تے لڑدے نہیں۔ ایس لئی کہ ساڈی لڑائی دے ہتھیار جسمانی نہیں۔ بلکہ رُب ولوں تادراں کہ قلعیاں نوں ڈھادیئے اسیں تصوریں نوں ڈھادیندے آں۔ بلکہ اک چنگیائی نوں جیڑی رُب دی پچھان دے خلاف کھلندی اے۔ تے اسیں ہر اک دھن نوں قید کر کے مسیح دے تابع کر دیندے آں۔ اسیں تیار آں کہ جدوں تیراڈی فرمانبرداری پوری ہووے تے اسیں ہر طراں دی نافرمانی دابلہ لئیے۔

نمبر 3۔ حق تصنیف 20003 جان ڈبلیوروز پوسٹ آفس بکس نمبر 68 یونیکوئی

ٹینیسی 37692۔ جنوری فروری 1983

ای میل: tjtrinityfound@oal.com

ویب سائٹ: www.trinityfoundation.com

ٹیلی فون: 4237430199۔ فیکس۔ 4237432005

﴿بائبل اک سچائی﴾

(جارڈن ایچ کلارک)

لکھاری دانوٹ: بائبل اک سچائی سب توں پہلاں ہیلو تھیریکا ساکرہ اپریل 1957 وچ چھپی سی۔ جد کہ فیر رُب دا ہتھوڑا چھپی سی۔ بائبل تے ایہدی تنقید 1995 وچ ہوئی۔ بائبل تے اوہدا نظام سچائی آج وی حملے دی زد وچ اے۔ ایہتھوں تیکر کہ الہیات دے علم نال وی۔ چرچ دی ذمے داری اے کہ ایہدی طاقت نوں واپس لیاوے۔ بائبل لئی صرف رُب دا کلمہ ایں۔

شطنج دے کھیڈ دی بے چین صورت حال وچ وی اک کھلاڑی اپنی توجہ مختلف موقعیاں تے چھن دی کوشش کر کے آگے ودھ سکد اے۔ یاں اخیرى اوہ اک شاندار مطابقت ویکھد اے تے بیخ حرکتاں وچوں اک پانچت جاندا اے۔ صرف ایہد اپتہ لگاؤن لئی کہ اوہ اپنی ملکہ کوادیوے گا۔ انج ای جدوں علم الہیات دی کھوج دی پیروی کیتی جانی ایں۔ اک معینہ سے اُتے اک بوہت زیادہ وضاحت وچ تے اوہدا جانچ کرنا ممکن ایں۔ موجودہ دور دے نعرے وچ ایہہ میری رائے اے کہ سانوں بوہت ضروری شیواں آکھن دی لوڑا اے۔ تے کسے بھٹے دا

بقی ڈٹ دی اچھائی توں ڈگنا دوجی چال اے۔ جتھوں تیکر سچائی دے معنی دا تعلق اے۔ ایہہ بیان کہ مسیح ساڈے پاپاں لئی مویا اک نام سچائی اے۔ ایہہ مثالیں نہیں تے جیڑیاں اصل وچ سچائی دیاں تعریفاں نوں مقرر کردے نہیں۔ سپر ایہہ مثالیں اسمان اُتے چلے جاہن دے سچائی دے مسئلے دیاں خصوصیات نہیں۔ ادبی ادائگی وچ کسے نوں سچا نہیں آکھیا جاسکدا اے۔ سوائے بیان تے پروڈکٹ دی خصوصیت دے۔ غیر یقینی استعمال تے بولن دی آزادی اک سچا شریف تے سچا انسان تے اک سچا ساکر ہوند اے۔ گل بات ہوندی اے کہ حقیقی کلیسیا کیہ اے۔

پوری سمجھ بوجھ توں بعد بوہت سارے پرمعنی مطلب پھڑے جاسکدے نہیں۔ سپر الفاظی تقریر نوں شروع کرنا بے وقوفی ہووے گا۔ ادبی اکھراں نال ایہہ تھیسسز کہ بائبل اصل وچ ادبی سچائی تے مبنی ہیں۔ ادب دا ڈھانچہ بائبل اُتے رونما ہوند اے۔ تے ایہہ ادبی لحاظ نال سچ نہیں ہیں۔ ایہہ پرمجازی طور تے سچ اے۔ سپر جدوں سچ آکھیا جاوے تے ادبی طور تے سچائی سمجھ جانی چاہیدی اے۔ سپر ایہہ تھیسسز اصل وچ اپنے خاص نظریے، کسے وی تاریخی بائبل دے مضمون نوں نہیں نکلے۔ ایہدے تے انیسویں صدی دی ٹھوس تنقید دا بوہت اثر اے۔ سپر اوہنے لافانی زخم بیسویں صدی وچ آرک ری علوجی دی صورت وچ پایا اے۔ اک نویں قسم بے ایمانی یاں خیال دی جیڑی سانوں طاقت دیندی اے کہ اسیں بائبل نوں پرانے قصے دے طور تے قبول کریں۔ بن فلاسفی سطح تے انکار کریں کہ ایہہ اک لفظی وحی رب ولوں ہوسکدی اے یاں سی۔ لہذا بیرونی نوں مکالمے، ایہہ صرف متاثرہ وجوہات دی بیرونی نہیں کردے۔ سپر ایہہ بائبل دے اصولاں دی نہ صرف بیرونی کردے نہیں جیہدے اُتے ہر آرتھوڈوکس ایمان رکھدا اے۔ جیڑے علم الہیات نوں بوہتا یاں گھٹ من دے نہیں، سو دھوکہ دیندے نہیں یاں تھیسسز نوں خراب کردے نہیں کہ بائبل سچائی اے۔ کیوں جے ساڈی گل بات فلاسفی لاکر تاریخی (آرک تلوجیکل) لہذا سانوں کجھ طویل لمبائی، کجھ حدیں تے کجھ فدوداشت نوں وی قبول کرنا ہیں۔

سچائی دے نظریے بدنام تے الجھے ہوئے نہیں۔ جے اسیں بائبل نوں جاننا چاؤندے آں تے سانوں ذنیادے نظریاں نوں بھلاؤنا ہووے

گا۔ شروع وچ اوہ سانوں آکھ سکدے نیں کہ بائبل دی چھائی دا بیان اک دم بیان داد دعویٰ کردا اے۔ جیویں کہ کولمبس نے امریکا دریافت کیتا۔ دو تے دو چار ہوندے نیں وغیرہ۔ ایہہ سادہ تے بنیادی تھیئسز بیان تیکر شقی لحاظ نال فضول ہووے گا۔ اک معاون تھیئسز دے بغیر۔ جے سچا بائبل دا بیان عام انسانی ذہن نال نہ جانیا جاوے تے لفظی مکاشفہ وی بے کاراے۔

جے رُب سچ بولد اے تے بولد اے، کوئی بندہ وی اوہنوں نیں سن سکد اے۔ سچ مکاشفہ نیں ایں۔ پُر تھیئسز ایس پرچے دادو ہر پُر خاص اے۔ جے آسین سوالاں تے حکماں توں بائبل نوں دکھ کردے آں۔ ایہہ سچے بیاناں تے مبنی ایں۔ جہاں نوں انسان جاندے نیں۔ اصل وچ ایہہ پہنی خاص بنیاداے کہ ہر قدامت پسند علم لہیات رکھن والا ایہدی نفی کردا اے۔ جی ہاں، اصل وچ کجھ قدامت پسند واقعی ایہدا انکار کردے نیں۔ بلکہ کجھ بغیر ارادے توں لہنوں جتاؤندے نیں۔ ساریاں توں بوہتی سوچن والی گل اے کہ وجہ اکھر بائبل وچوں نکلیا اے۔ چیز اکہ انسانی علم امور ایہدے سچ نوں جھٹلاؤند اے۔

پاپ دا انسانی معلومات تے اثر:

کامل محرومی دی تعلیم کہ انسانی عادت دا کوئی حصہ وی پاپ دی بتائی توں نیں بچیا۔ کجھ حوالیاں وچ ایہہ واضح کردی اے کہ پاپ دے اثرات انسانی علم تے نیں۔ مثلاً مقدس پولوس رسول فرماؤند اے (2-4) یقیناً مرتد (مذہب چھڈن والے) گرم لوہینال جھلسا دتے گئے نیں۔ ایہدے ایہہ مطلب نیں کہ اوہناں نے بزدلانہ کام کیتے بلکہ اوہناں دی سوچ ای بزدل سی۔ اوہناں دی طاقت بریائی تے چنگیائی دی تمیز وچ کمزوری۔ سو اوہناں نے شیطان دی کمزور تے گمراہ کرن والی روح دی پیروی کیتی۔ ایس لئی پاپ نے اوہناں دے ارادے تے اثر کیتا۔ تے پاپ نے اوہناں دی ذہانت تے وی اثر کیتا۔ اگرچے پاپ اپنے ذہن وچ خاص طراں دے لوک رکھدا اے چیزے کہ دو جیاں توں بوہت بزدل سن۔ تاہم انسانی فطرت تے پاپ دی فطرت اک حد تیکر ایہہ سارے انسانی ذہناں دا انت اے چیز اکہ بوہت کمزور اے۔ فیر رومن 1-21:28 ساڈے نال مخاطب نیں کہ اے سامری جیڑی اپنی سوچ تے دل وچ گمراہ نیں۔ جدوں اوہ لے عرصے

لئی رُب نوں اپنے علم وچ حاصل نہیں کرنا چاؤندے جد کہ رُب نے اوہناں نوں لفظگا ذہن دتا اے۔ (سیریاں 17-4) ایس لئی میں ایہہ کہند آں تے رُب دے حضور منت کرناواں کہ فیر کوئی انج دی چال نہ چلو جیویں دی غیر تو ماں اپنی جھوٹی عقل دے نال چل دیاں نہیں۔

رومیاں 10-18: 3: 10-18 وچ جیویں کہ لکھیا اے کہ کوئی راستباز نہیں، اک وی نہیں، کوئی سمجھداریاں رُب دا طالب نہیں۔ اوہ سارے گمراہ نہیں اوہ سارے دے سارے وگڑ گئے نہیں۔ کوئی نہیں جیڑا نیکی کرے، اوہناں دا گلا کھلی قبر اے۔ اوہ اپنی زبان نال خوشامد کر دے نہیں، اوہناں دے ہونٹاں دے تھلے انجی دازہرا اے، اوہناں دا فہم لعنت نال بھریا اے۔ اوہناں دے پیر لو وگان لئی بھج دے نہیں، اوہناں دیاں رہواں وچ تباہی تے بلاکت اے، تے اوہناں نے سلامتی دی رو نہیں پچھانی، اوہناں دی نظر وچ رُب دا کوئی خوف نہیں۔

ایہہ پاپ دے اثرات نا پیدا بندے نوں جیڑا بائبل نوں نہیں جان داند کردا اے۔ اسماں اُتے لہووں کوئی وی نہیں سمجھ سکیا۔ ایہدی پیروی وچ آسیں ویکھدے آں کہ، جدوں رُب دے کلام نوں پڑھدے آں۔ کہ داؤد پتھر چک تے فلسطین دے متھے تے لگاؤ۔ اک بے ایمان لہووں سمجھ نہیں سکدا۔ پہلے نمائندے دا نظریہ اے جیڑا کہ آتھے گفتگو وچ شامل کرنا چاہیدا اے، جیڑے کہ درمیانی صلاحیت رکھدے نہیں، جیویں کہ ویسٹ منسٹر تھیولوجی سیمینری فلیڈ یا فیا، ہینسو ویلیا تے کولورس وین تے اوہدے کجھ رشے داراں نے انج دستاویز اُتے دستخط کیتے۔ جیڑے کہ بشارتی صلاحیت نوں جھٹاندے سن، کجھ پروفیسر شکایت کردے نہیں کہ انسان دے علم نال نا پیدا انسان دے علم مقدری وچ فرق پایا جاندا اے۔ ایہہ بیان اصل وچ بے ایمان لوکاں لئی ورتیا گیا اے جیڑے کہ گھٹ یقین رکھدے نہیں کہ داؤد نے فلسطین نوں ضرب لائی اے۔ پراہیہ مکمل فقاری علم آسانی نال انسان تے نازل نہیں ہوئیا۔

اک دو بے پرچے وچ وین ٹیلر فرماؤندا اے کہ غیر واضح تخلیق ایہناں اکھراں وچ سمجھ نہیں آؤندی۔

AIR KUSCKKE JO AND BRADTORD A REPLY TO MR. HAMLTON ,4

ایہدے مطابق ایہہ غیر واضح طور تے آکھدا اے کہ جدوں نویں حیاتی معرض وجود وچ آئی تے اوہدی سمجھ انج پہلے توں پیدا ہوئے انسان

ورگی ہوندی اے جے اسپس جارد اسپس انکار کرنے آں، جہاں دے نظریے وچ واضح طور تے مطابقت پائی جاندی اے۔ اک ناپید انسان
اک پیدا ہوندے انسان وانگر اکھراں دے مطلب نوں سمجھ نہیں سکدا اے۔

6:3-4 وچ لکھیا اے کہ انجیل لکھی ہوئی اے، ایہناں لئی مت 13:3-23 جدوں بوہت سارے لوک تمثیل سن دے نہیں پر سمجھدے
نہیں سن۔ بائبل دے ایہہ دونوں حوالے ثابت کردے نیں کہ مسیحی سمجھ کدی وی تخلیقی بندے نال سانویں نہیں ہوسکدی۔ مکمل یورپ دے
طور تے جیکر انجیل انسان توں لکھی ہوئی اے تے فیر انسان مکمل طور تے جاہل اے۔ ایس لئی مختلف طراں دے لوک وی ایس تمثیل نوں سمجھ نہ
سکے۔ کہ یسوع پڑھیا لکھیا سی کہ نہیں۔ روح پاک ساڈے نویں ذہناں نوں روشن کرے تے سانوں بوہتی سچائی جانن دی سمجھ دیوے سپر
انجیل سانوں سکھاؤندی اے کہ فلسطینی نے نہیں سمجھیا کہ غلاطیوں نے سانوں قتل کیتا اے۔ لکھاری لئی ایہہ بوہت عام نظریے نیں۔ ایہدے
وچ اک دے بارے وچ لکھیا گیا اے۔ مثلاً ابراہیم دے اُتے اپنے انسائیکلو پیڈیا دی پاک تھیالوجی 110-111 وچ بیان کردے نیں کہ
اٹھ اشاریاں وچ غلطیوں وچ پاپ دے مرتکب ہوندے آں۔

سمجھداری دے اندھیرے دا ایہہ مطلب نہیں کہ اسپس منطقی طور تے سوچنا کھودینے۔ پرجتھوں تیکر حیاتی دے قانون دا ذکر اے منطق پاپ
دی وجہ توں بکھردا اے۔ جدوں ایہہ واقع ہوندا اے تے پاپ یاں پلیدگی بکھردی اے۔ پاپ کمزور سوچ دی طاقت اے۔ سپر بین الاقوامی
سوچ ایہناں فرسودہ رسماں تے مناسب سوچ نال تابو پالیند دی اے۔ فیر اصل وچ استقلالی پاپی صلاحیت دا مقابلہ کردی اے۔ وین ٹل تے
اوپدے معاون دے نال نا انصافی توں بچن لئی ایہہ کئی واری مطابقت دے رائیں اپنی گل دسدے نیں۔ اپنے پیپر وچ پیرا گراف دی
صورت وچ اوہ اک دو جے تے ہلہ بولدے نیں تے اوہ حملے شروع کر دیندے نیں۔ اسپس ایہناں مقابلہ کن تھانواں نوں جوڑ دے آں۔
اک تنقید کرن والے لئی مادیت پسندی تے نویں آرٹھوڈکسی وچ ناجزی لازمی قرار دتی گئی اے۔ پرخاص ذہنی گل بات تخلیقی بچھے اُتے پاپ دا
اثر رکھدی اے۔ کیوں جے ایہہ بوہت ای ضروری اے۔ نویں آرٹھوڈکسی لئی ایہد انتیجہ ایہہ نکلد اے کہ نویں نسل نوں سچائی دا پتہ ای نہیں

انسان دے مکتوب علم دیاں حدیں:

نویں نسل دے انسان تے نہ جن والے وچ بوہت ساریاں حدیں پایاں جاندیاں نیں۔ کیوں کہ انسان تخلیق ہوند اے ایس لئی ایہہ پاپ وی ورثے وچ پاؤند اے۔ جد کہ ایہہ قیامت والے دیہاڑے وی ایہہ پاپ ساڈے توں ہٹائے نہیں جانے۔ کیوں جے ایہہ دے حوالے بائبل وچ موجود نیں۔ ایہہ ساریاں حدیں انسان دی الہامی تے روحانی حدیں نوں براہ راست سہندیاں نیں۔ ایہہ لہنیاں وڈیاں ہوندیاں نیں کہ انسان ایہناں بارے نہیں جان سکد اے۔ پہلاں کجھ بائبل دے حوالے لقریراں وچ سنے جاندے سن۔ کیہ تھی رَّب دیاں لگیاں ہونیاں شیواں نوں لہ سکدے، او، کیہ تھی رَّب دیاں حدیں نوں لہ سکدے، او۔ ایوب 11:7 وچ لکھیا اے۔ سو رَّب بوہت عظیم ایں، اسیں نہیں جان دے تے نہ ای اسیں اوہدے ورہیاں دی گنتی کر سکدے آں۔ ایوب 36:26 وچ لکھیا اے کہ اوہدا علم میرے لئی حیران کن ایں ایہہ ایہناں اچا اے کہ میں لہنوں ہتھ نہیں لاسکد۔ زبور 139:6 وچ لکھیا اے کہ میرے خیال تہاڈے خیال نہیں، تے نہ ای تہاڈے رستے میرے رستے نیں۔ (اشعیا 9:8-55)

واہ! رَّب دی دولت، حکمت تے علم کنا عمیق اے۔ اوہدیاں قضاواں کنیاں بعید الادراک نیں تے اوہدیاں راہواں کنیاں بے نشان نیں۔ کئے رَّب دی عقل نوں جانیا ایں۔ یاں کون اوہدا تیر ہونیا اے۔ 1 کرنتھیوں 2 باب، کئے رَّب دی شیواں نوں جانیا ایں سوائے رَّب دی رحمت دی روح نے۔ ایہہ آیتاں نمونے نیں تے بوہت ساریاں آیتاں نوں اسیں اسانی نال جان دے آں۔ کجھ آکھدے نیں کہ رَّب نوں جاننا بوہت اوکھا اے۔ اسیں اوہنے نہیں جان دے ایس لئی اوہنوں لہنا بوہت اوکھا اے۔ میں ایس طراں دا علم حاصل نہیں کر سکدا۔ رَّب دے خیال ساڈے خیال نہیں نیں۔ کوئی وی رَّب دے ذہن نوں نہیں جان داتے نہ ای رَّب دیاں شیواں نوں جان داتے۔ ایہدا ایہہ مطلب اے کہ پوریاں طور تے جاہل اے تے کوئی مسئلہ نہیں کہ اوہ کیویں رَّب دے علم نوں حاصل کر داتے۔ اوہ کدی وی رَّب دے چمکدے خیالاں نوں ماہل نہیں کر سکدا۔ (نہ ای اسی رَّب نوں جان سکدے آں تے نہ ای اوہنوں لہ سکدے آں۔ رَّب دے خیالات

ساڈے خیالات نہیں ہیں۔ تے نہ ای اسپس اوہدے خیالاں نوں جان سکدے آں۔ اک بوہت یقینی گل اے کہ جیو اکجھ انسانی اکھ نے نہیں ویکھیا تے دو جیاں نے تابو نہیں کیتا اوہ صرف روح دے مدد نال ساڈے اُتے ظاہر ہو گیا اے۔ اسپس اوہناں شیواں نوں جیو یاں آز اوپر یقین نال ساڈے تیکر آجیاں نہیں اسپس جان دے آں۔ ایہہ گل حیرانی والی نہیں کہ جے اسپس بائبل دی تھاں تے پریشان ہو جان دے آں۔ پر اسپس کئی علم الہیات والیاں نال متفق ہو جان دے آں۔ پر کجھ انجیلی حوالیاں توں انکار کیتا گیا اے۔

انسانی علم دے تعلق:

اُتے پروفیسر نے ایس گل تے زور دتا اے کہ رُب تے انسان دے علم وچ وکھریاں وکھریاں خصوصیتاں پایاں جانیاں نہیں۔ رُب ہر تھاں تے موجود اے تے اوہد علم حاصل نہیں کیتا جاسکدا اے۔ نام اکھراں وچ رُب وجدانی اے تے انسان خطاطی اے۔ کجھ ایس تضاد دی فہرست نوں ودھاؤنا چاؤندے نہیں۔ تے جے رُب تے انسان جان دے نہیں تے کسے نقطے تیکر ایہہ اک دو جے ورگے وی نہیں۔ پر اکھر علم کسے وی صورت وچ موزوں نہیں۔ علم وچ اکوورگا فرق پایا جاندا اے پر اکھر علم کسے وی صورت وچ موزوں نہیں۔ ایس لئی بوہت اہم بیاناں دی لوڑاں۔ نظریہ جیہدے اُتے بحث کیتی جاندی اے، ایہہ آکھدا اے کہ ساڈا تے رُب دا علم خوشی نال جوڑ سکدا اے۔ لکھاری اک وہر تھاں تے ایہہ گل دہراند اے (دی ٹیکسٹ 5.3) کہ بیان ہمیشہ رُب لئی اکوجہیا مطلب رکھدا اے۔ ایہہ بیان غیر واضح نہیں۔ آخری فہرست والا ایہہ ظاہر کردا اے کہ رُب دا علم وجدانی نہیں۔

مثال دے طور تے بیان دا مطلب اے جدوں داؤد نے جو لیت نوں مار دتا۔ دوواری ایہدا انکار کیتا گیا اے کہ رُب تے انسان اکوای نہیں۔ تے باقی غلطی دے کہ انسانی علم تے رُب دا علم اکوتھاں تے ملدے نہیں، اتھھے ایہہ گل دہرائی جاوے گی کہ اچانک مانا اک اکلا مقام ایں۔ رُب تے انسان دے لئی اصطلاحی علم فضول اے۔

رہنوزہ مسیحیت دے مکالمے دی مخالفت کردیاں ہوئیاں آکھدا اے کہ اصطلاحی علم ذہانت تے انسان وچ اکوای اے، جیویں کہ چارکناں

والے سمجھتے ہیں کہ اتے آسان دل نوں منہ کر کے بولدے نیں ایس صورت وچ جے علم نوں واضح کیتا جاوے۔ جے رُب جان دا اے تے فیر انسان نہیں جان داتے جے انسان جان دا اے تے فیر رُب نہیں جان دا اے۔ ایس لئی رُب تے انسان اکو ورگا علم نہیں رکھدے۔ ایہناں پنجاں پروفیسراں دے دستخطاں توں بعد کنیاں نے لہنوں چھاپا تے آکھیا کہ انسان کول رُب ورگا علم نہیں۔ (صفحہ نمبر 5)

جدوں انسان آکھدا اے کہ رُب ابدی اے۔ پُر اوہدے وچ ابدی خیال کیوں آیا۔ ایہہ رُب دے خیال دے متصادم ایس۔ (اک شکایات والی کمیٹی اے) رُب جیڑا عقل توں بوہت اے، ایس تشریحی بیان وچ زور دینا گیا اے کہ اکوجیہا خیال انسان تے رُب دے ذہن وچ اُبھر سکدا اے۔ اتھے کہ رُب دے علم وچ تصادم پایا جاندا اے۔ پُر ایہہ پچھلیاں حالتاں وچ اک دو جے نال عمل کردے نیں۔ جیوں کہ اک انسان آکھدا اے کہ رُب ابدی اے۔ اوہدے ذہن وچ ایہہ نہیں ہوند اے کہ رُب ابدیت رکھدا اے۔ ابدیت دا نظریہ مثال اے سارے نظریاں لئی تے نام سوچ بچار لئی، جیوں فاعل مفعول رُب اے، پُر جیوں مفعول انسان لئی مطلب نہیں رکھدا۔ جے رُب دا مطلب واضح نہیں تے رُب لئی اپروائی اوہدے ذہن وچ ہوندی اے۔ ایہہ بین الاقوامی انکاری کسے خاص پروفیسر لئی خاص تے آرٹھوڈکس لئی مختلف اے۔ ایہہ ای نتیجہ سینٹ تھامس اکیواؤنس وچ موجود اے۔ ایہہ وسطی شکار جیہدی فلاسفی استقلالی بندوبش وصول پاندی اے۔ ایہتھوں تیکر کہ اوہنوں دو حوالیاں وچ پیش کیتا گیا اے۔ جدوں انسان سوچدا اے کہ رُب ابدی تے جلیل القدر اے۔ کیوں جے اوہ صرف جیڑا رُب دا مطلب اے اوہدے توں وکھرا اے، جے اوہنوں رُب توں علاوہ دسد اے تے اوہ بوہت وڈی شے اے۔ کیوں جے فانی مخلوق ہوندا اے ہوئیاں رُب دے ابدی نقوش نوں آسین نہیں پچھان سکدے۔ تے آسین نہیں جان سکدے کہ رُب دا ایہدے توں کیہ مطلب اے۔ جدوں اوہ اپنے وجود دے بارے بیان کردا اے۔

تے رُب دا وجود دے بارے دساتے انسان دا اوہدے وجود بارے سمجھ نہجھ رکھنا کوئی اک نقطہ اتفاق نہیں ایس۔ کیوں جے اوہ اسکا لٹک

(قرون وسطی) دے فلسفہ دان تے موجودہ دور دے سکاٹشک نے کوشش کیتی اے کہ ایس جملے وچ شک نوں نواں بھیس دے کے جملے دے طور تے ورتیا جاوے۔ پراہہ اصطلاح نہ تے یک معنی ایس تے نہ ای کثیر معنی ایس بلکہ ایہہ بیان اوہ ای اے۔ بیچ پروفیسر حضرات نے وی تصدیق کیتی اے کہ انسان دے بارے علم تے جو کجھ رُب دے کول اے اوہ دے وچکار مشابہت ہونی چاہیدی اے۔

(متن 3:5) جیکر مشابہت دی کوشش وچ شک نہیں لگدا، عام حالات وچ مشابہت تا نوئی تے مفید ہوندی اے۔ کیوں جے دو شیواں وچوں اک نقطہ ہم معنی ہوندا اے۔ اک نام کشتی دے پیدل نوں انخ ایندھن والی کشتی نال وی مشابہت دتی جاسکدی اے۔ تے لہنوں سمندری وڈی کشتی نال وی تشبیہ دتی جاسکدی اے کیوں جے ایہناں تناں مثالاں وچ چپو والی کشتی، چپو والا پہیہ، تے گھسن والی سمندری کشتی اکو ای شے اے کہ ایہہ لہراں تے کشتی نوں دھکیلن وچ ورتیاں جاندیاں نیں۔ تے جے آہیں کسے پرانی کشتی رکھن والے نوں جدید چپواں نال چلن والی کشتی دے دیئے تے اوہ لہدے وچوں کجھ نواں سکھے گا۔

ہن اوہدا علم تے اک کشتی دے انجینیر دا علم اکو جیہا نہیں۔ پراوہ پوریاں طور تے جاہل نیں، اوہنوں سمندری کشتی بارے کجھ اندازہ ہے اے، جیڑا کہ ٹھیک اے تے انجینیر تے پرانے زمانے دے روایتی کشتی رکھن والے تے انجینیرنگ وچ کجھ علم برابرا اے۔ تے انخ ای رُب تے انسان دی مثال اے کہ ایس تھوڑے جئے جان لین نوں آہیں علم نہیں آکھدے، جے رُب دے کول چپائی اے تے انسان دے کول مشابہت اے تے لہدے توں ایہہ نتیجہ نکلد اے کہ انسان دے کول چپائی اے۔ سچ دی شباہت رکھنا چپائی نہیں اے۔ کیوں جے انسان دے سچ نوں علم دی مشابہت نہیں آکھدے بلکہ شبہ ای سچ اے۔ تے خاص طور تے انسانی دماغ انخ دیاں شبہ رکھن والیاں چپائیاں تیکر محدود ہونداتے ایہہ کدی وی ابدی چپائی نوں نہ جان سکدا کہ ایہہ تے اک معنی رکھن والا سچ اے۔ تے جے ایہہ اصل وچ انخ ہونداتے اوہدے کول صرف تشبیہ ہوندی کہ اوہدا علم تشبیہات اے۔ (صفحہ نمبر 6)

تے ایہہ نظریہ جیڑا خواہ تھامس اکیوانس دے بارے ہووے، لہل بروزیاں فیر کوئی عہد بند یوالے قدامت پرست بیان کرن۔ ایہہ غیر

آزاد شک اے تے ایہہ مٹھیا ہو یا شک بالکل واضح طور تے عوامی جلسے یکم مارچ 1948ء وچ لکھے گئے کاؤنٹ ہاؤس دے ڈائریکٹر دے خط نال ظاہر ہوندا اے۔ ایہدے وچ دیمل پیش کیتی گئی سی کہ سوال وجواب ہوئے تے فیر توں تصدیق کیتی گئی سی، اوہناں لکھاریاں کولوں جیڑے اُتے بیان کیتے گئے کہ انسانی دماغ کوئی وی سچائی قبول کرن دے اہل نہیں۔ اوہ کدی وی کوئی سچ وصول نہیں کرداتے جے آہیں زبانی الہام دے عقیدے نوں بچاؤنا چاؤندے آں تے سانوں ایس سچ نوں پوریاں طور تے توڑنا ہووے گا۔

سچ بیان دے طور تے:

زبانی الہام جید معنی اے کہ سچائی دا تبادلہ، معلومات دا تبادلہ، تے جملیاں دا تبادلہ تے موضوع ساہنے لیاندی اے کہ بائبل اکھراں تے جملیاں نال بنی اے۔ ایہدے بیانیہ جملے منطقی سوچ دے مطابق بیانیہ جملے نہیں۔ ایہدے توں علاوہ اوہ علم جیڑا غیر قوماں دے بندے اصلی الہام دے بارے رکھدے نہیں مندرجہ ذیل اکھراں وچ کیٹا گیا اے۔ (جیڑے انج دے کم کردے نہیں اوہناں دی سزا موت اے) تے جیڑے شریعت غیر قوماں دے دلاں اُتے لکھی ہوئی اے اوہدے مطابق بیان، خیال تے الزماں وغیرہ دے رائیں بیان کیتے جاسکدے نہیں۔ بائبل کسے وی تھاں تے نہیں دسدی کہ کوئی وی نہ بیان کرن والا سچ ایسے یقین کرن لئی کجھ انج دے سچ نہیں جیڑے رُب نے انسان تے ظاہر نہیں کیتے۔ کیوں جے علم غیب دیاں شیواں رُب دے کول نہیں، پر آہیں انج نہیں آکھ سکدے کہ رُب ساڈے جملیاں دی مشرکیات مثلاً فائل، منطقی اصطلاحات تے قوسہ وغیرہ جیڑا ایہناں غیب دیاں شیواں بارے ورتیا جاندا اے نا واقف اے۔

اک واری فیر سانوں یک معنی مسئلہ پیش آؤند اے۔ سچائی جیڑی منطقی تے گرائمر دی صورت وچ اے، نا قابل بیان ایس تے اکھر سچ دا نام معنی ایہدے توں بوہتا نہیں ہووے گا۔ ایہہ فیر اک حالت ہووے گی کہ نقطہء اتفاق دے دو معنی ہون گے، سچ پروفیسر دو جے ہتھ تے تصدیق کردے نہیں کہ آہیں انسانی نال ایس نتیجے تے پہنچ سکدے آں، کہ رُب دا علم اپنی ہیئت وچ بیانیہ اے تے اوہناں دے اک طالب علم دے مقالے وچ لکھیا اے۔ کہ ایہہ بوہت ای شاندار فرضیہ اے جیرا بائبل دی تصدیق توں بغیر ایہناں نویں خطرناک نتیجیاں توں رُب

دے بارے بھریا ہو گیا ہے۔ یعنی ایہہ کہ رُب دے ذہن وچ جتاں وی سچ اے اوہ سادہ اکھراں وچ بیان ہو سکدا ہے۔ تے میرے لئی ایہہ فریضہ بائبل دی تصدیق دے بغیر کہ رُب جیڑہ سچ جان دا اے اوہنوں بیان نہیں کر سکدا، تے اوہدا علم جیڑہ منطقی درجے دے مطابق تن نابل تنازعہ شہادتیاں وچ پیش کیتا جاسکدا ہے۔ پہلا جیڑہ می اوہنے معلومات ظاہر کیتی اے، اوہ گراہر بیانیہ تے منطقی اے۔ پرانے عہد نامے وچ رُب دی حکمت دی گل کیتی گئی اے تے نویں عہد نامے وچ اوہنوں کلمے دے طور تے بیان کیتا گیا اے جیہدے وچ سارا حق تے سچ چھپیا اے، تے تہا کہ آسیں رُب دی شکل تے بنائے گئے آں، یسوع ساڈا نور اے، جیڑہ اساریاں نوں روشن کردا اے۔ یقیناً ایہناں گلاں نوں سچ جاننایاں ایہناں دی سچائی نوں جانن دا وزن اوہناں دے کندھیاں تے پیا اے جیڑہ ایس سچائی دے بیانیہ انداز دی نشی کردا اے۔ اوہناں دا ابو جھدو طہراں دا اے۔ ناصرف ایہہ کہ انج دے سچ دی کوئی دین، پُرسب توں پہلاں اوہناں نوں واضح ہونا چاہیدا اے کہ اوہناں دے اکھراں دا معنی کیا اے؟ تے اوہدے نال انج ہو سکدا اے کہ فیہر بیانیہ سچ جیڑہ اے اوس محاورے دا کوئی سچ نہیں اے۔ مینوں ایہدے نال جیڑہ سمجھ لگدی اے سچائی دی ہیئت دے بارے جیڑہ کش مکش پھیلی ہوئی اے اوہ مندرجہ بالا گروپ نوں تنقید کرن توں وی بوہتی اے۔

EDWARD J. CORNALL دے خیال اوہناں نال بالکل نہیں ملدے پُرسب ایس معاملے وچ اوہ اوہناں نال کھلوتا نظر آؤندا اے (مسیحی مذہب دا فلسفہ) (450-453) وچ اک دلیل تے غور کرو۔ اوہ سچ نوں دو جنساں وچ ونڈدا اے، پہلا مکمل سچ جیڑہ خود سچائی اے تے دو جا مرحلہ وار قائم رہنایاں بیانیہ خط و کتابت (روایت) تے ایہہ غیر اتفاقیہ نہیں ہووے گا۔ کہ آسیں ایس دلیل تے یعنی سچائی دے نظریے غور کریئے۔ ایہہ آکھنا کافی ہووے گا کہ جے انسانی ذہن کجھ انج دا علم رکھدا اے جیڑہ حقیقت دے بارے اے پر حقیقت نہیں تے جے اوہ حقیقت دے بارے جان دا اے تے فیہر اوہنوں دو جی سچائی دی لوڑ نہیں جیڑہ اوس سچائی دے بارے ہووے۔ المختصر نظریاتی مطابقت مشابہت دے سارے نقص اپنے اندر سموئے ہوئے اے۔ صفحہ نمبر 7:

کارنل سچ دی پہلی جنس بارے دسدیاں ہونیاں آکھدا اے کہ باغیچے وچ لگے ہوئے زکھ سارے مسیح نہیں۔ ایہدے وچ کوئی شک نہیں کہ ہے نہیں سپر ایہدے وچ کوئی بندہ وی نہیں آکھ سکدا کہ زکھ سچ نہیں۔ تے ایہہ آکھنا کہ زکھ غلط نہیں اوہدا سادہ معنی وی ایہہ ہووے گا کہ زکھ زکھ نہیں۔ انج دی حقیقت وچ سچائی چیز ی اے کوئی بیانیہ جملہ نہیں پاؤندی تے دونوں سچائیاں دی جنساں دی شہادت وی موجود نہیں اے۔ فیر کارنل اخلاقیات دے امتحان وچ بیٹھے ہوئے طالب علم بارے دسد اے، کہ طالب علم نوں جواب تے سارے آؤندے نہیں چائے خود اخلاقی نہ ہوں، تے اوس طالب علم دی ماں چیز اے اپنے بوہت زیادہ سچ بارے جاننا کہ اوہ خود سچ بن جاندا ہے۔ کارنل زور دیندا اے کہ اوہ خود سچ بن جاوے۔ بن ظاہر اے کہ ماں اپنے بچے نوں اخلاقی ویکھنا چاؤندی اے، پر اسیں ایس جملے نوں کیہ معنی دے سکدے آں۔ کہ ماں اپنے بچے نوں چاؤندی اے کہ اوہ سچا بن جاوے؟ ایہہ سوچ لینا کہ خیالات صرف اخلاقی حیاتی دی شروعات نہیں۔ جیویں کارنل آکھدا اے ایہہ سچ دا معنی ہوندا اے، اوہ سچ نہیں ہوندا تے ایہہ ای کہ چیز اخلاق توں بوہتا ایہدے کیہ معنی بیان کیتے جا سکدے نہیں۔ طالب علم اک زکھ نہیں، انج لگدا اے کہ کارنل مجازی زبان ورتدا اے تاں حقیقی زبان فیر اوہ خداوند یسوع مسیح دے الفاظ کہ میں وچ ہوں، بن ایہہ بالکل بے جا ہووے گا۔ جے اسیں ایہہ نتیجہ کڈیے۔ کہ جدوں یسوع آکھدا اے کہ میں سچ واں، تے جدوں طالب علم کہندا اے کہ سچ اے تے یسوع تے طالب علم اکو جے نہیں۔ تے انج دی مشابہت توں بچلئی ایہہ ویکھنا ضروری کہ جو یسوع نے کیتا مطلب اے تے جو طالب علم نے کیتا اوہدا کیہ مطلب اے، جیویں پہلاں کیتا گیا سی کہ بائبل مقدس حرف بہ حرف مسیح اے۔ ہر جملہ بطور لفظی معنی ٹھیک نہیں جیویں کہ یسوع نے آکھیا کہ میں دروازہ آں، تے ایہدے ایہہ مطلب نہیں کہ اوہ لکڑی دا بنیا ہو یا سی۔ یسوع نے آکھیا کہ ایہہ میرا بدن ایس۔ رومن کیتھولک ایہہ سوچدے نہیں کہ حرف بہ حرف یسوع نے گل سچ کیتی۔ پر سپیرین لہنوں مجازی مضمون وچ لیندے نہیں۔ چنانچہ ایہہ جملہ کہ میں حق یاں سچ آں، ایہدے اوہ معنی ہونے چاہیدے نہیں کہ میں سچائی دا ذریعہ واں، میں رب دی حکمت تے رب دا کلمہ واں۔ تے سچائی میرے اختیارناں قائم و دائم ایس۔

پر ایہہ گل طالب علم دے بارے انج آکھنایاں تے بالکل مجازی ہووے گا یاں فیر اپنے معنی نال بالکل خالی ہووے گا۔ کارنل ایہہ وی آکھدا
 اے ساڈے فانی دماناں دے نظام کدی وی مکمل نہیں ہوئے تے ایہہ بیانیہ سچ کدی وی ڈانواں ڈول دماغ نال نہیں گزر سکدے۔ تے
 جے ایہہ سچ اے تے ایہہ اپنی ذات وچ سچ نہیں قیاس اے۔ تے جے ایہہ سچ اے تے بائبل وچ لکھے ہوئے جملے داؤد نے جاتی جوہیت
 نوں ماریا تے یسوع ساڈے پاپاں دے لئی مریا، ایہہ قیاس اے تے اوہ غلط وی ہو سکدے نیں۔ تے ایہہ آکھنا کہ بائبل غلط اے ایہہ
 ظاہری طور تے زبانی الہام دا انکار اے۔ نتیجے دے طور تے ایہہ آکھنا کہ جی وڈی دیانت انسان دے خیالاں وچ سوا ہووے انسان دی
 بوہت ساریاں سچیاں وچوں اے، ایہہ چند بنیادی سچیاں نوں ٹھکرایا نہیں جاسکدا۔ مثال دے طور تے ایہہ علم حساب، علم نجوم انج ای
 گر امر تے بائبل دی الہیات دے بوہت سارے سچ جیڑے میں نہیں جان دا تے جے میں نہیں وی جاندا تے بالخصوص رب نے مینوں
 تھوڑی جی سچیاں دسی اے۔ تے میری کثیر ذہانت اوس نکلے سچ اُتے انحصار نہیں کر سکدی، ورنہ اسیں سارے علم شک وچ وی پے جاواں
 گے۔ جیڑا صرف دلیل دیندا اے تے تے سے ضائع کردا اے تے ویہویں صدی وچ تھامس اکوانس نے بالکل کارنل ہارتھ، ہیمیل بروئل
 نے سعی عقیدہ تے موجودیت دے مفکراں نوں جیڑے شک دا ذریعہ نہیں تے سانوں بیان کرن دی کوشش کردے نیں۔ بروئل لکھدا اے کہ
 جو کجھ رب سانوں دینا چاؤندا اے اوہ اکھراں رائیں بالکل ٹھیک نہیں۔ پر اشاریاں رائیں اوہ سانوں دیندا اے، کیوں جے یسوع رب دا
 کلمہ ایں۔ تے سارے اکھراں دی استعمری اہمیت ہندی اے، نہ صرف اکھراں دے زبان بیان بلکہ اکھراں دا تخیلاتی سن۔ اوہ چیز نہیں
 ہوند بلکہ صرف اوہدی شکل تے ذرائع، ایس جملے وچ مکمل شک جیہدے وچ نہ صرف لفظی علامتاں بلکہ تخیلاتی متن وی لہدے وچ اے
 جیڑا رب سانوں دینا چاؤندا اے۔ بلکہ ایہہ تے پاک بھیس وچ کجھ ہووے معنی ایں جیڑا رب سانوں دینا چاؤندا اے۔ یاں ایہہ آکھنا چاہیدا
 اے کہ دو وارہیت اپنے فاضل تے جملے دا جیڑا تعلق ای ایس واہرت توں وکھرا اے۔ اوہ انسانی دماغ لئی ہو سکد اے کہ بے فکر نہیں ایں
 ۔ سچ بے شک اک بیانیہ مسئلے دے اک ذاتی یاں شخصی تجربہ اے رب جیڑے وی اکھربولے۔ صفحہ نمبر 8: